

ФАКТОРИ ЗНИЖЕННЯ ПЛІДНОСТІ СВИНОМАТОК

Р.В. Тирсін, канд. вет. наук

Б.М. Ярчук, канд. вет. наук

О.В. Довгаль, канд. вет. наук

Ю.М. Тирсіна, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

Інтенсифікація виробництва м'яса свиней зумовила концентрацію поголів'я тварин на обмежених площах, та необхідність використання сучасних технологій годівлі і утримання тварин. Постійне нарощування поголів'я свиней супроводжується поширенням різноманітних інфекційних захворювань, зокрема парвовірозу та респіраторно-репродуктивного синдрому свиней, які є чинником, що напряму впливає на кількість одержаного приплоду. Нерозуміння, нехтування, а той порушення технології утримання свиноматок – основний чинник порушення їх плідності. У статті викладені матеріали про те, як запобігти зазначеним проблемам та забезпечити успіх у веденні свинарства.

Сучасні технології ведення свинарства мають обов'язково враховувати вплив чинників які можуть безпосередньо або ж опосередковано впливати на відтворювальну здатність маток та отримання життєздатних новонароджених поросят.

Інтенсифікація процесу виробництва свинини вимагає від виробника знання і оволодіння навиками сучасних технологічних прийомів отримання і вирощування свиней. Жорстка ринкова конкуренція за зниження собівартості свинини змусила фермерські і спеціалізовані господарства перейти до сухого типу годівлі всіх вікових груп тварин. Конверсія використання корму – головний чинник успіху будь якого господарства, яке займається виробництвом свинини. Слід зазначити, що в основу сучасних технологій отримання і вирощування свиней, окрім технологічних прийомів, покладені жорсткі строки. Так, більшість схем вирощування поросят ґрунтуються на технологічних прийомах, які забезпечують отримання товарних поросят за 6 місяців, при живій вазі у 110 кг, що вважається економічно виправданим і доцільним, при нормі споживання готового корму за весь період близько 300 кг.

Чинники які знижують плідність свиноматок поділяються на суто технологічні і інфекційні, зокрема такі як парвовіроз і респіраторно репродуктивний синдром.

Метою роботи було вивчення чинників, у тому числі інфекційної природи, на якісну експлуатацію галузі свинарства.

Матеріал та методи. Матеріалом досліджень був аналіз технології ведення свинарства, різноманітних технологічних прийомів та впливу чинників на відтворювальну функцію та вирощування поросят. В роботі використаний метод епізоотологічного аналізу та власних спостережень за багатьма свинарськими господарствами.

Результати досліджень.

Слід зазначити, що потреба організму свиноматки у поживних речовинах у різні моменти її життя є відмінною [1]. У житті свиноматок можна виділити три критичні періоди:

- 1-й – від моменту відлучки до покриття;
- 2-й – період су поросності;
- 3-й – період лактації.

Саме годівля комбікормами, без урахування фізіологічної потреби організму свиноматки у різні періоду її життя, призводить до проблем, які пов'язані з плодючістю. Оскільки плодючість свиней значною мірою залежать від раціональної годівлі, насамперед

слід проаналізувати її стратегію. При цьому слід зважати на те, що свиноматки з надмірною живою масою мають схильність до зниженого споживання корму, а тому під час лактації мають схильність до зниженої активності яєчників, а отже, і до поганої або слабкої охоти. Занадто товсті свиноматки погано приходять в охоту, опороси в них малочисельні, мають схильність до молочної лихоманки (синдром ММА (метрит-мастит-агалактія)).

Надзвичайно важливими чинниками, які впливають на плідність свиноматок також є тривалість дня, тепловий стрес, добові коливання температури, якість кормів, фактор часу. Тривалість дня впливає на синтез статевих гормонів яєчниками, що відіграє важливу роль у виникненні охоти. Високі температури в перші 15 днів поросності призводять до зменшення утворення ембріонів та підвищення їх відмирання. Вплив спеки між 102 та 110 днем поросності проявляється у збільшенні кількості мертвонароджених порослят. Різке коливання середньодобових температур може привести до підвищеного споживання тваринами енергії, що також може бути причиною абортів [1].

Зазначені вище недоліки, поряд з неналежним менеджментом, спричиняють у свиноматок стрес, наслідком якого є проблеми з плодючістю тварин.

Концентрація поголів'я свиней на обмежених площах, нарощування поголів'я стада у сучасному свинарстві сприяє поширенню збудників інфекційних хвороб у межах господарства, зокрема й тих, які є причиною зниження плодючості свиноматок. До останніх належать парвовіроз та респіраторно-репродуктивний синдром свиней.

PPCC (респіраторно-репродуктивний синдром свиней) реєструється всюди де ведеться інтенсивне свинарство [2]. В Польщі в 1997 році було виявлено антитіла до PPCC в 30% досліджуваних господарств. Перенощиками, упродовж 14 тижнів, є тварини, що перехворіли гострою формою захворювання. Зараження поширюється в стаді протягом 30 днів і утримується упродовж 2-3 міс. у гострій формі. Первинно вірус розмножується в легенях, а в подальшому з дихальної системи кров'ю заноситься до матки порослих самок. Потрапляння вірусу до матки призводить до передчасних опоросів та абортів. Середня кількість порослят в стаді, що уражене гострою формою хвороби, складає близько 3-х порослят в гнізді. Пізні аборти за PPCC реєструють поміж 80-110 днями в 2% свиноматок, передчасні роди – поміж 107-110. В одному опоросі порослята мертві, з вродженим розповзанням кінцівок і здорові. Після перехворювання у самок досить часто реєструють синдром ММА (метрит-мастит-агалактія).

Збудник парвовірусу свиней реєструється у всіх країнах, які займаються вирощуванням і розведенням свиней. Можливість зараження стада є прямо пропорційною до розміру стада. У Польщі наявність збудника парвовірусу підтверджена в 90% великих свиноферм. Ураженню піддаються зародки до 70 дня розвитку. Клінічно парвовіроз проявляється нерегулярними статевими циклами, муміфікацією плодів та народженням мертвих порослят, зниженням ефективності запліднення, невеликою кількістю народжених порослят. Ознака малочисельних гнізд та народження поодиноких порослят вказує на проблему парвовірозу в стаді.

Тому, саме профілактичні щеплення є єдиним ефективним методом контролю зазначених вище інфекцій у стаді.

З метою запобігання PPCC застосовують живі та інактивовані вакцини. За незначного розповсюдження PPCC (поодинокі випадки захворювання) краще застосовувати інактивовані вакцини, оскільки виключається можливість виділення вірусу. З цією метою можна застосовувати: AMERVAC-PRRS/A3; Porcilis PRRS; Ingelvac PRRS MLV. Відлучених порослят слід щеплювати у 4-5 тижневому віці, ремонтних свинок за 3-4 тижні перед першим покриттям, лактуючих свиноматок на 15-21 день після опоросу. Науковці вказують на існуючу проблему профілактики PPCC, яка полягає у здатності вірусу до мутацій і появи нових типів вірусу PPCC.

Так як парвовіроз поширений по всьому світу, щеплення проти нього передбачене програмами ветеринарних заходів усіх країн європейської спільноти. Свиноматок та ремонтних свинок слід щепити за 2 тижні до їхнього покриття. Здійснювати перше щеплення раніше 6-місячного віку не рекомендовано, оскільки в організмі поросят до цього віку ще циркулюють материнські антитіла проти парвовірозу. Щеплення у більш ранній термін недоцільне, оскільки відбувається нейтралізація антигену. Кнурів слід щеплювати що півроку.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, розуміння і регулювання впливу чинників, які впливають на плідність свиноматок, є запорукою успішного ведення свинарства, зокрема отримання достатньої кількості приплоду. Врахування технологічних особливостей ведення свинарства у сучасних умовах, програми профілактичних щеплень поголів'я свиноматок дасть можливість краще контролювати інфекційні хвороби, є передумовою успішного виробництва свинини.

ФАКТОРЫ СНИЖЕНИЯ ПЛОДОВИТОСТИ СВИНОМАТОК

Р.В. Тырсин, Б.М. Ярчук, О.В. Довгаль, Ю.М. Тырсина
Белоцерковский НАУ

Интенсификация производства мяса свиней обуславливает концентрацию поголовья животных на ограниченных площадях, и необходимость использования современных технологий кормления и содержания животных. Постоянное наращивание поголовья свиней сопровождается распространением различных инфекционных заболеваний, в частности парвовирусу и респираторно-репродуктивного синдрома свиней, которые есть фактором, что прямо влияет на количество получаемого приплода. Непонимание, игнорирование, а то и нарушение технологии содержания свиноматок – главный фактор нарушения их плодовитости. В статье изложены материалы о том, как избежать изложенных проблем и обеспечить успех в разведении свиней.

FACTORS REDUCING FERTILITY SOWS

R. Tyrsin, B. Yarchuk, O. Dovgal, Y. Tyrsina
National Agrarian University, Bila Tserkva

The intensification of pig meat causes the concentration of animals in limited spaces, and the need to use modern technologies of feeding and housing of animals. Constant growth of pigs is accompanied by the spread of various infectious diseases, in particular parvovirozu reproductive and respiratory syndrome of pigs, which is a factor that directly affects the amount of the resulting offspring. Misunderstanding, ignoring, and even violation of technology sows - the main factor in violation of their fertility. The article describes the materials on how to avoid the problems outlined and to ensure success in the breeding of pigs.

ЛІТЕРАТУРА

1. Т. Фогльмайр. Сезонні фактори безплідності свиноматок // Агроексперт. Практичний посібник аграрія.- 2009.- №2.- С. 22-24.
2. А. Гріслер. Цільові ветеринарні заходи для свиноматок у Європі. // Агроексперт. Практичний посібник аграрія.- 2009.- №2.- С. 28-29.

Рецензент: М.В. Утеченко, канд. вет. наук, доцент кафедри ветеринарно-санітарної експертизи та патологічної анатомії ім. Й.С. Загаєвського, Білоцерківського НАУ